

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Landstinget. № 59.

Anden Session.

27de Møde.

Løvedagen den 16de November.

(Fortsat).

Indenrigsministeren (fortsat): Det er umuligt for noget Menneske at overse, hvorledes Arbeidspriserne ville stille sig her i Landet i de første Aar; naar Freden kommer, og, naar da en stor Mængde Kræfter vende tilbage, som nu ere beskæftigede paa anden Maade og til den Tid ville være næsten ledige, da vil det være tvivlsomt, om Huusmændene ville kunne fortjene saa meget, at de kunne betale de Priser, til hvilke Bederlaget for Arbeidet nu lettelig kan blive fastsat. Thi det er umuligt, naar Arbeidspriserne ere og i de seneste Aar have været meget høie, at dette ikke skulde udøve en meget betydelig Indvirkning paa det Bederlags Bestemmelse, hvortil Arbeidet vil blive ansat. Det er altsaa sandsynligt, at Bederlaget nu bliver fastsat til en høiere Sum, end Huusmændene senere virkelig kunne faae ind for deres Arbeide, og de kunne derfor meget let, ved at overile sig og begjere Afløsningen nu, lide et Tab, som de kunde have undgaaet, ved at vente et Aars Tid, indtil Arbeidsforholdene ere, som man maa haabe, stillede paa den normale Fod her i Landet. Jeg troer derfor, at der er ikke Noget, man mindre skulde ønske at overile sig med, end dette Arbeides Afløsning, men paa den anden Side have Forholdene filllet sig saaledes, at jeg er kjender, at det kunde være onskeligt, at man i alt Fald i det første Afsløningsaar i saadanne Tilfælde, hvor Forholdet er meget trykkende for Parterne paa begge Sider, da hurtigt kunde komme ud af dette Forhold, og da nægter jeg ikke, at Lovforlaget, saaledes som det nu er blevet affattet, medfører et Baand for Huusmændene, som ikke er uden Betænke-

lighed. Efter at det nemlig oprindeligt havde været foreslaaet, at Arbeidet skulde forlanges afløst inden St. Hans Dag, saa gif man omsider ned til den 1ste October; men derved udsatte man sig for, at de Huusmand, som vilde have begjert Afløsningen inden den 1ste October, ikke have turdet fremsætte denne Begjering, og det af den Grund, at de vidste, eller det maaskee var blevet dem tilkjendegivet af de Arbeidsberettigede, at, hvis de dristede sig til at begjere Arbeidet afløst, da vilde de blive udsagte af deres Huse, og det, troer jeg, er et temmelig praktisk Hensyn, som har gjort, at man vel kunde ønske en extraordinair Bestemmelse for næste Aar. Det er mig aldeles bekjendt, at det er gaaet saaledes til, og naar man, naar dette er blevet forebragt, har yttret: „Ja, de Bedkommende skulde dog vel vogte sig for at benytte denne Maade til at forhindre Loven fra at træde i Virksomhed; thi, naar Huusmændene paa denne Maade blive huusvilde, saa kunne de jo, ifølge Loven om Afstaaelse af Jord til huusvilde Familier, requirere Boliger;“ saa har man derpaa svaret: „Ja, det vilde vi meget hellere; thi vi faae bedre Betaling for den Jord, som vi saaledes blive nødtvungne til at afstaae, end det Tab udgjør, som vi lide ved at miste Huusmandsarbeidet paa eengang, nu da Arbeidspriserne ere saa høie.“ Dette har gjort, at jeg har troet, at det virkelig var onskeligt, at der kom en extraordinair Bestemmelse for næste Aar, navnlig for at Huusmændene kunde komme til at fremsætte deres Begjeringer efter den 1ste November, og saaledes ikke blive udsatte for at blive udsagte, fordi de benyttede sig af Loven. Og dette vil især have stor Betydning i det første Aar; thi jeg har det Haab, at ved Afsløsningerne i de følgende Aar ville disse mere skarpe Forhold have tabt sig; da ville ogsaa de